

FRED PÅ JORDEN – FRED MED JORDEN

Der er to store trusler mod menneskehedens overlevelse.

Den ene er, hvis vi kommer for sent med at forhindre en global ødelæggelse af miljøet, klimaet og naturens mangfoldighed.

Den anden er, at atommagterne udløser en atomkrig – enten ved en bevidst handling eller et uheld.

Verden er overoprustet, mens FN's verdensmål er underfinansierede – de tal må vendes helt om.

En indsats for bæredygtige og klimapolitiske løsninger og for at opfylde FN's verdensmål, kan give mere sikkerhed end de penge, der bruges på oprustning.

Krige er i sig selv ødelæggende for natur, miljø og klima, og det globale militær og militærindustriens miljø- og klimaaftryk er grotesk stort. Fortsatte miljøødelæggelser truer alverdens befolkningers sikkerhed med øgede konflikter om territorier, vand og andre ressourcer, mulige nye krige og deraf følgende flygtningestrømme.

Klimaforandringer og miljømæssige forringelser kan forstærke konflikter – og selv forårsage dem. Det anerkendes af mange civilsamfundsorganisationer, i mange grene af FN-systemet og helt op til Sikkerhedsrådet.

Selv Pentagon skrev i en rapport at: *"Stigende globale temperaturer, skiftende nedbørsmønstre, hævnning af havniveauer og mere ekstreme vejrforhold vil intensivere udfordringer som global ustabilitet, sult, fattigdom og konflikt. De vil sandsynligvis føre til mad- og vandmangel, pandemiske sygdomme, tvister over flygtninge og ressourcer og ødelæggelse på grund af naturkatastrofer i regioner over hele verden."*

Klimaforandringerne skal modvirkes på mange forskellige måder - det samme gælder miljøødelæggelserne.

Forbindelsen mellem klima og miljø på den ene side, og militær og krig på den anden, gør det endnu mere presserende at styrke evnen og viljen til at løse konflikter med ikke-militære midler og flytte ressourcer fra militære til humanitære formål.

Store dele af de militære CO₂-udledninger slipper uden om de løbende opgørelser til FN. USA krævede denne undtagelse fra Kyoto-Protokollen i 1997, og det selv om USA efterfølgende ikke ratificerede den.

Parisaftalen fra 2015 nævner slet ikke ordet militær. Men hvad der er helt sikkert: Atmosfæren tæller det hele med - også de militære udledninger.

Som resultat lider biosfæren - som vi mennesker jo hører til - og er afhængige af. Tørke, hedebølger, orkaner, oversvømmelser, skovbrande - ødelæggelser af afgrøder, boliger, levesteder - tab af liv, tab af indkomstgrundlag, tab af opsparing og tab af håb for fremtiden.

FN's 17 Verdensmål er en stærk vision for fremtiden, hvor de centrale elementer er at passe på den fælles planet - samtidig med at vi reducerer uligheden, sikrer sundhed og uddannelse til alle og udrydder fattigdommen.

FRED PÅ JORDEN – FRED MED JORDEN

Der bindes imidlertid umådelige – og nu stigende - økonomiske ressourcer i oprustning og krigsførelse.

Våbenhandlere og våbenindustrien lever i en uendelig højkonjunktur. De lever af offentlige midler, som hellere skulle bruges på at styrke FN's verdensmål.

Det svenske fredsforskningsinstitut SIPRI har siden 1967 målt verdens samlede militære udgifter. I 2023 brugte alle lande tilsammen 2.443 milliarder dollars, USA alene 916 milliarder eller ca. 37 procent, der sammen med Kinas ca. 12 procent udgør næsten halvdelen af verdens militære udgifter.

SIPRI's forskere peger på, at stigningen på 7 procent i 2022 var den stejleste siden 2009. De hæfter sig ved, at militærets byrde på verdens bruttonationalprodukt nu udgør 2,3 procent, og at blot en tiendedel af dette beløb kunne sætte en stopper for alverdens sult og fattigdom inden 2030, som er et af FN's verdensmål.

The International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) rapporterer, at de ni atombevæbnede stater brugte 11 milliarder dollars mere på atomvåben i 2023 end i 2022, – i alt 91 milliarder dollars ... eller 2.900 dollars i sekundet.

Pentagon holder 6.000 baser i USA i gang med fly, flådefartøjer, tanks og andre tunge køretøjer. Uden for USA har Pentagon mere end 750 baser og udledningerne herfra – i fredstid og under krig - offentliggøres ikke.

Forskere i USA har skønnet, at militærindustriens udledninger ved produktionen af militært 'isenkram' er dobbelt så store som Pentagons egne udledninger.

De materielle ødelæggelser, som er krigens følgesvend, efterlader - oveni død og lemlæstelser - enorme regninger til de ramte befolkninger, som også kan gøres op i CO2-udledninger i forbindelse med genopbygning.

Forskere anslår at 5,5 procent af verdens CO2 udledning stammer fra militærets aktiviteter i fredstid og de udledninger i krig, som stammer fra fly, skibe og køretøjer.

Hvis verdens samlede militær var et land, ville det være den fjerdestørste udleder, kun overgået af Kina, USA og Indien.

Pentagon, er den enkeltstående institution i verden, der udleder mest CO2 – mere end lande som Sverige og Danmark.

Et hollandsk forskerhold skønner, at krigen i Ukraine indtil videre har udledt 175 millioner tons CO2, hvilket svarer til den årlige udledning fra deres hjemland, Holland.

Der er et stort folkeligt krav om, at regeringerne, EU og FN lægger flere kræfter i at imødegå miljø- og klimaforandringerne.

Det, vi her argumenterer for, er at forbinde dette krav med kravet om på samme tid at reducere de militære udgifter og militærets bidrag til klima- og miljøødelæggelserne og i stedet bruge penge på ikke at forværre klodens problemer.

Danmark har desværre bøjet sig for USA's pres for at øge militærudgifterne – og ovenikøbet indgået en aftale med USA om, at de kan have baser på dansk jord.

Vi ønsker at 'angrebet tages ud af forsvaret', så vi kan skabe en bæredygtig fredsaktivistisk udenrigspolitik, fokuseret på ikke-militær konfliktløsning, diplomati, udviklingsbistand og en human migrationspolitik.

Et intensiveret samarbejde mellem miljø-, klima- og fredsbevægelserne kan være med til at sikre dette.